

УДК 61(091)(477.85)

**В.А. Гайдуков,
Ю.С. Букачару**Буковинський державний медичний
університет, м. Чернівці**СОФІЯ ОКУНЕВСЬКА – ПЕРША ЖІНКА-
ЛІКАР БУКОВИНИ****Ключові слова:** *Софія Окуневська, перша жінка-лікар*

У 200-річний ювілей першого офіційного медичного навчального закладу на Буковині і на передодні 150-річчя від дня народження Софії Атанасійовни Окуневської, вважаємо за потрібне віддати шану пам'яті цій видатній жінці, чийм іменем названа одна з найвищих нагород медичних сестер – премія імені Софії Окуневської.

Уродженка Тернопільського повіту, вона тринадцять років жила з родиною в селі Садгора поблизу Чернівців. З її іменем пов'язано заснування руху за гендерні права жінок Західної України. Разом із Наталією Кобринською вони засновують Товариство руських жінок, які ставили перед собою мету - вивести із чотирьох стін жінку і дати їй можливість займатися суспільно-корисною роботою.

Її цілеспрямованість і наполегливість дозволила їй вступити до Цюрихського університету, ще за тринадцять років до прийняття закону про можливість навчання в університетах жінок.

У 1895 році галицькі газети повідомляли сенсаційну новину: «Русинка – доктор госпожа Софія Морачевська (Окуневська) зістала промована

на доктора медицини в Цюрихському університеті». У Галичині її слідами вже пішли десятки жінок. Після нострифікації диплома вона практикувала у Львові, Франценбадені. Під час першої світової війни Окуневська працює в таборі українських висланців аж до його ліквідації.

Вона, розуміючи велику роль сестер милосердя та акушерок для населення, яке не могло дістатися до державних медичних закладів, організовує для них курси де, за короткий час, за її принципами навчання на науковій основі, підготовлено сотні спеціалістів.

Мільйони медичних працівниць, які сьогодні рівноправні з чоловіками, і не здогадуються, що Софія Окуневська із своїми сподвижниками проклала їм дорогу до освіти. Її іменем не названі вулиці, не встановлено пам'ятників, проте не виключена можливість, що іменем Софії Окуневської – першої жінки-лікаря, патріотки, борця за права жінок, матері двох дітей може бути названий Чернівецький коледж Буковинського державного медичного університету.

УДК 614.253.52:616-056.22]-617(477.85)

**В.А. Гайдуков,
С.М. Тофан,
О.П. Шугалій**Буковинський державний медичний
університет, м. Чернівці**ОСОБЛИВОСТІ ПРОФЕСІЙНОГО ВИ-
ГОРАННЯ МЕДИЧНИХ СЕСТЕР
ХІРУРГІЧНИХ ВІДДІЛЕНЬ ЧЕРНІВЕЦЬКОЇ
ОБЛАСНОЇ КЛІНІЧНОЇ ЛІКАРНІ****Ключові слова:** *медична сестра,
професійне вигорання.*

Медичні сестри, які несуть тягар "вантажу спілкування" з хворими, вимушені постійно перебувати в атмосфері чужих проблем, негативних емоцій, "заражаючись" ними. Вони мають найтісніші міжособові спілкування, постійно стикаються зі стражданнями людей, тому вони мають підвищений ризик до вигорання. Професійне вигорання - це плата за співчуття.

У своїй роботі ми досліджували цей феномен за методикою Рукавішнікова. Досліджували показники індексу вигорання в залежності від посади, стажу роботи, віку та освіти. Було вставлено, що професійне вигорання формується в залежності від функціональних обов'язків сестринського фаху. Найменш підлягають вигоранню операційні медсестри 42,0%, найбільш схильні

до вигорання постові медсестри - 67,4.

Проаналізувавши наші дані щодо стажу роботи, ми дійшли висновку, що найменш схильні до вигорання медсестри зі стажем роботи від до 3 років, від 3 до 10 років кількість медсестер, у яких відсутній цей синдром майже відповідає кількості сестер, у яких його відмічали; тенденцію до наростання цього синдрому спостерігали після 10 років, відповідно: 20%, 24,5%, 39,1%.

Щодо вікових категорій можна зробити ви-

сновки, що молодші медичні сестри віком від 22 до 35 років, більш схильні до професійного вигорання ніж медичні сестри віком від 35 до 56 років.

Показник за освітою такий: медична сестра бакалавр більш резистентна до психічних випробувань і менш схильна до професійного вигорання ніж медсестра з середньою спеціальною освітою.

УДК 61: 618.2 (088)

**О.І. Горохов,
І.О. Вишньовський,
Л.І. Бізер**

Чернівецький медичний коледж
БДМУ. м. Чернівці

ІСТОРІЯ УТВОРЕННЯ ТА СТАНОВЛЕННЯ ОНКОЛОГІЧНОЇ СЛУЖБИ НА БУКОВИНІ

Ключові слова: *патологія, про-
менеє лікування, диспансер.*

Злоякісні новоутворення є одними з найпоширеніших патологічних процесів у природі. Організацію боротьби з онкологічною захворюваністю на Буковині розпочато в 1946 році, коли місцевою владою було виділено 14 окремих особняків по вулиці Ю. Федьковича в Чернівцях. У грудні того ж року було створено поліклінічне та стаціонарне відділення на 100 ліжок. Наступного року було розпочато променеє, а згодом – хірургічне лікування, що дало позитивний результат.

У 50-х роках ХХ ст. в структурі установи було відкрито онкогінекологічне відділення, а згодом нові клінічні корпуси обласного онкологічного диспансеру на 140 ліжок, встановлений перший γ-терапевтичний апарат ЛУЧ-1.

У 80-х роках в експлуатацію ввели

γ-терапевтичний шланговий апарат АГАТ-В, за допомогою якого стало можливим проведення сполученої променевої терапії.

У різний час онкологічний диспансер очолювали провідні онкологи Буковини, які мали спільну мету – боротьбу зі злоякісними пухлинами, яка є однією з найактуальніших проблем медицини.

Нині в онкодиспансері функціонує 7 клінічних відділень, у яких надається кваліфікована, спеціалізована медична допомога.

Отже, перспективними напрямками роботи лікувального закладу є розроблення нових і удосконалення наявних методів діагностики та лікування хворих зі злоякісними новоутвореннями.

УДК 61.88.2 (475.91)

О.І. Гучко

Чернівецький медичний коледж
БДМУ. м. Чернівці

СТОРИНКИ ІСТОРІЇ АКУШЕРСЬКОЇ ШКОЛИ 1811-1940 РР.

Ключові слова: *акушерська шко-
ла, окружна управа Буковини.*

Чернівецький медичний коледж Буковинського державного медичного університету один із найстаріших навчальних закладів західноукраїнського регіону.

15 березня 1811 року – початок двохсотрічної історії навчального закладу. Саме в цей день окружна управа Буковини одержала розпорядження Галицького намісництва із повідомленням про створення та обладнання акушерської

державної школи в Чернівцях, що іменувалась «Czernowitzer Geburtshilffliches Lehrinstitut».

Акушерська школа перетворилася в осередок медичної освіти на Буковині. Структура, форма та зміст навчального процесу були типовими, як і в інших школах Австро-Угорщини, які діяли у Відні, Зальцбурзі, Празі, Кракові, Трієсті, Львові. В акушерські школи приймали осіб обох статей віком від 20 до 35 років. Обов'язкові умо-